

VITOVLJE: Miha Nemec, igralec in režiser

Gledališče je ekipni šport

Njegovi odgovori so premišljeni, miselni tok logičen in stabilen. Nič kaj boemsko ne deluje, kar bi morebiti stereotipno pripisali igralcu. Miha Nemec je discipliniran in delaven. Ob igri se je podal še v režiserske vode in že njegova prva predstava *Life@anti* je požela veliko nagrad, tudi prestižno Borštnikovo. Ali tako priznanje prinese večji pritisk, da je pri nadaljnjem ustvarjanju treba potrditi svojo odličnost?

“Nagrade doživljam bolj kot potrditev, da sem na pravi poti. Zame so orientir, da je moj način dela - analitična pot ustvarjanja - dober. In to mi pri pripravljanju nove predstave Rokovnjači kvečjemu pomaga, mi vliva gotovost,” pravi **Miha Nemec**. Z igralko **Majo Nemec** sta si ustvarila dom v Vitovljah, otroka (dve leti in pol stara hči in petmesečni sin) pa uživata zunaj, v naravi. “Hčerka na vrtu izpuli korenček in ga poje. To je veliko razkošje,” pravi igravec, ki si prizadeva za zdrav življenjski slog. “Vse več igralcev skrbi za zdrav način življenja. Boemskost ni več na prvem mestu. Če hočeš v delo vložiti veliko energije, je moraš tudi veliko imeti.”

► **Lani je predstava *Life@anti*, ki ste jo pripravili kot soavtor z Nejcem Valentijem, prejela Borštnikovo nagrado po presoji žirije in tudi več drugih nagrad. V njej ste prikazali podobo slovenske gledališke zgodovine. Zdaj pripravljate predstavo *Rokovnjači*, ki temelji na motivih romana Josipa Jurčiča in Janka Kersnika. V obeh**

gledaliških igrah segate v slovensko preteklost. Mar “odstirate” preteklost zato, da bi osvetlili današnji čas?

“Ob ustvarjanju predstave *Life@anti* sem se podrobneje seznanil s slovenskim gledališkim in družbenim dogajanjem na začetku 20. stoletja. Ugotovil sem, da so bili problemi in družbena klima v tistem času podobni sedanjim. Kot da se ničesar nismo naučili in vedno znova ponavljamo iste napake. Tedanji problemi še vedno niso rešeni in mogoče je prav pogled v tisti čas priloženost, da z distance kritično premislimo in iščemo rešitve. V *Life@anti* smo med drugim izpostavili gledališko vprašanje, kakšne predstave naj bodo v gledališču, kaj bi ljudje radi gledali, kaj prinaša dobiček ... To so še vedno aktualna vprašanja. Obenem pa ugotavljam, da je bilo v preteklosti veliko stvari naprednih. Pred več kot 200 leti je, denimo, francoska revolucija prinesla človekove pravice, danes pa se še vedno ukvarjamo z njimi, ker jih še nismo popolnoma uresničili. Stvari napredujejo počasi.”

► **Kaj pa izpostavljajo *Rokovnjači*?**

“*Rokovnjači* izpostavljajo več tem: robinhudovstvo, ki se dandanes pojavlja v svetovnem merilu, klic po nekakšni revoluciji, upor proti zatiranju ... Jurčič in Kersnik v romanu sicer nista želela ustvariti narodnega junaka, ki bi klical k prebujanju. V naši predstavi pa je zameetek revolucionarja, ki bi mogel vzpostaviti nov, pravičen družbeni red ... Liki bodo poudarjeni, fascinantni, dogajanje bo dinamično, zelo fizično. Ne smem povedati preveč. Zdi se mi, da na značaj Slovencev močno vpliva to, da nimamo velikega narodnega junaka, ki ponavadi pozitivno vpliva na narod, mu vliva pogum in ponos, ga združi in poveže.”

► **Torej potrebujemo revolucijo?**

“Sam se bolj zavzemam za osebno evolucijo kot revolucijo. Saj vemo, da so se revolucije navadno klavirno iztekle. Če skrbimo za osebni razvoj in smo obenem dejavni na družbeni ravni, lahko ‘spreminjamo svet’, imamo to moč. Tudi sodobni ‘potrošniki’ imamo to moč, a se je večina ne zaveda. Stvari nas ne bodo zadovoljile, treba je spremeniti način delovanja. Tako je tudi v Rokovnjačih - junak sicer popravlja krivice, a ga pri tem vodi maščevanje. Ima možnost, da bi zaživel drugače, ker pa je preveč samozavesten, se mu to maščuje. Podobno je danes v političnem svetu - ukvarjajo se s popravljanjem krivic, a vodi jih maščevanje in to ni prava pot.”

► **Kako to, da ste ob igralski vlogi stopili še v režisersko?**

“Zamikalo me je narediti žanrsko predstavo, želel sem bolj poenotiti igralske vloge. Zdi se mi, da nam igralcem včasih ni čisto jasno, kakšen žanr igramo, zato sem se osredinil na ta vidik.

Rokovnjači bodo zelo žanrska predstava. Prednost igralca-režiserja je v tem, da kot režiser lažje razumem igralca pri ustvarjanju lika, vem, kako se počuti, saj imam tudi sam izkušnje s tem, zato igralca mogoče lahkotneje vodim skozi ustvarjanje. Gre za drugačno komunikacijo. Sicer pa sem se same režije učil od režiserjev, ki so mene ‘režirali’, in od soigralcev.”

► **Imate pri ustvarjanju predstave vnaprej natančno pripravljen koncept? Koliko prostora pustite igralcu?**

“Kot soavtor igre naredim igralsko analizo, zasnujem razvoj likov, ker moram z njimi povedati zgodbo. Igralec pa je potem pri odrskem ustvarjanju tudi del tega pripovedovanja zgodbe, v tej točki se režiserska in igralska vloga srečata. Kot režiser si vnaprej načrtam, kako bom z različnimi liki pripovedoval zgodbo, da bo delovala kot celota. Pri delu z igralcem pa moram poslušati tudi njega, ta lik mora priti skozi igralca, iz njega. Gre za sodelovanje. Gledališče je ekipni šport. Na odru nisi sam (razen pri monodrami), tudi pri ustvarjanju predstave nisi sam. Ves čas je treba komunicirati, komunikacija pa bo prijetna in uspešna, če se poslušamo in slišimo. Pretirana samozavest ovira tako komunikacijo. Sam najbolj uživam v projektih, ki jih delamo analitično in resno. Ker imajo taki projekti jasen koncept in cilj, znotraj tega varnega prostora ustvarjanje lažje postane bolj igrivo in zabavno. Sliši se protislovno, a drži. Pri ustvarjanju predstave sem veliko mislil na občinstvo. To, kar želim povedati skupaj z igralci, mora imeti jasne linije, da se lahko vzpostavi dober dialog z gledalci. Pri predstavi je treba doseči veliko mero fascinacije in to lahko storimo z različnimi elementi: z zanimivimi liki, dinamiko

predstave, dobro masko, glasbo, s svetlobo, scenografijo ... Gledalca je treba pritegniti, ga popeljati iz realnega življenja v zanimivo odskočno zgodbo. Nekateri pravijo, da gledališče nima več moči nasproti televiziji in svetovnemu spletu, a tega ne verjamem. Gledališče je obstalo stoletja, tisočletja, ima osebni nagovor, pristni človeški stik z gledalcem, česar televizija in računalnik ne zmoreta. Seveda pa mora biti uprizorjena zgodba zanimiva. Rokovnjači so zanimiva slovenska zgodba, ki ima fascinantne like, zato si želim, da bi ji občinstvo dalo priložnost."

► **Kakšne zgodbe glede na družbeno-gospodarske razmere privlačijo današnje občinstvo?**

"Težko je izbrati pravo temo, igro, žanr. Navadno imajo ljudje neka pričakovanja, ko gredo na predstavo, pač glede na informacije, ki so jih vnaprej dobili o njej. Natančno pa ne vedo, kaj se bo dogajalo. In jaz kot ustvarjalec moram to izkoristiti in ljudem dati nekaj, kar jih bo presenetilo. Lahko smo bolj drzni, odprti, vedno pa moramo biti čisti in dobronamerni. Pripovedovanje zgodbe v gledališču je tudi manipulacija, zato moramo biti pri tem iskreni. Če ni dobronamernosti, gledalec to začuti. Mislim, da ima vsak človek osnovno potrebo po tem, da posluša zgodbo. Poglejte, že v naših medosebnih odnosih je tega ogromno: kje smo dopustovali, kaj jedli ... Te doživete zgodbe si pripovedujemo in od zavzetosti našega pripovedovanja je odvisno, s kakšnim navdušenjem nam bodo drugi prisluhnili, kako dolgo nas bodo poslušali. Tako je tudi v gledališču: zgodbo moramo pripovedovati živo, barvito, z zanosom."

► **Kako v svojem življenju dosegate ravnovesje?**

"Družina, narava, vrt. Sami gojimo zelenjavo in sadje. Imamo pa tudi krasne sosesde, ki nas zalagajo s sočnimi pridelki, za kar smo jim zelo hvaležni. Odkar sva se z ženo priselila v Vitovlje, iz Ljubljane naju je pripeljala služba, veliko vrtnariva in nasploh skušava živeti čim bolj naravno in zdravo. Verjamem, da kakovostna hrana pripomore k ravnovesju. Tu na Goriškem je možnosti za gojenje pridelkov v izobilju. Goriški kraji so me prevzeli in vesel sem, da najina otroka odrasčata v tako prijetnem okolju. Sicer pa so otroci velika šola za doseganje ravnovesja. Prek njih hitro opaziš svoje napake. Otroci vne-sejo v življenje nov fokus, dajo moč. Z ženo delava več kot prej, ko sva bila brez otrok. Takrat sva hitela z dogodka na dogodek; imel sem občutek, da bom nekaj zamudil, če ne bom vsega videl. Zdaj vem, da so si stvari podobne in da se ponavljajo, da ničesar ne zamujam. Z otroki se začne nov krog učenja in to je zanimivo."

► **Tudi vaša žena Maja je igralka. Je to prednost ali slabost za partnersko, družinsko življenje?**

"Sicer ne vem, kako bi bilo, če ne bi bila igralka, a vseeno se mi zdi, da je to zame prednost. Veliko se pogovarjava o gledališkem ustvarjanju, delu. Maja je zelo ustvarjalna, izvrstna igralka. Zaupam ji in ona je prva oseba, s katero se pogovorim, če me pri delu spreletijo dvomi."

Miha Nemec je discipliniran in delaven. Ob igri se je podal še v režiserske vode in že njegova prva predstava Life@anti je požela veliko nagrad, tudi prestižno Borštnikovo.

DOMINIKA PRIJATELJ

Foto: Dominika Prijatelj

Page: 5

Reach: 99000

Country: SLOVENIA

Size: 664 cm2

3 / 3

Miha Nemec pripravlja predstavo Rokovnjači, v kateri se bodo prepletali: narodna igra, ljubezenska zgodba, kriminalka, muzikal ... Rokovnjači bodo doživeli premiero oktobra na velikem odru ŠNG Nova Gorica.